

HIRADÓ

NAPILAP.

ALAPITVA 1871.

SZOMBAT, 1930 AUGUSZTUS 30

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. MARA JENO

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Veliki Beeskerek, Obiljiteva ucca 1. Telefon: 281 és 21

59. ÉVFOLYAM

200. SZÁM

Előfizetési árak: évente 300, félévre 150, negyedévre 75, havonta 25 dinár. Egyes szám 1 dinár.

Beográdból jelentik: Hadzsity tábornok hadügyminiszter Blédből, ahol a szeptember 6-iki nagy ünnepség végső programjáról tett jelentést Őfelségének, csütörtökön Ljubljánába érkezett. A hadügyminiszter, aki feleségével együtt utazott, megtekintette Ljubljánában a Tivoli-parkot, majd az Iliria fürdőt és este visszatért a fővárosba. (Avala.)

Blédből jelentik: Őfelsége a király kihallgatáson fogadta Radoszavlyevity Milán ny. ezredest, a tartalékos tiszték egyesületének elnökét. Radoszavlyevity jelentést tett a Felsőnek a Fidak kongresszusáról, amely az idén Washingtonban lesz. A jugoszláv bizottság, amely ezen a kongresszuson részt vesz, már utnak indult. Vezetője Radoszavlyevity lesz, aki Jeszenicén csatlakozik a bizottság tagjaihoz. (Avala.)

Athénből jelentik: A lapok jelentései szerint a görög kormányban nagyarányú változás készül. A miniszterelnökhöz közelálló politikusok elejtett megjegyzéseiből arra lehet következtetni, hogy Venizelosz, Angorából való visszaérkezése után nagy rekonstrukciót készül kormányában végrehajtani.

Sopronból jelentik: Az osztrák területen levő Fertő-tó nádasa ismeretlen okból kigyulladt és a tűz a magyar tórészre is áterjedt. Több ezer hold van lángokban. A kár igen nagy.

Nürnbergből jelentik: A csütörtöki vízipólómérkőzés eredményei: Anglia—Franciaország 5:2 (1:0), Magyarország—Svédország 7:3 (4:2), Németország—Belgium 3:1 (1:1).

TŐZSDE

Augusztus 28.

MA 100 DINÁR:

Budapestben	10—	pengő
Zürichben	9-12	sv. frank
Berlinben	7-32	ar. márka
Bécsben	12-43	silling
Prágában	59-50	cseh kor.
Triestben	33-72	lira
Newyorkban	1-73	dollár
Bukarestben	299—	leu

A Dunabánságban mindenfelé osztatlan örömet keltett Matity Svetomir tábornok báni kinevezése.

Noviszád, aug. 29.

Jelentette a Híradó, hogy Őfelsége a király a miniszterelnök meghallgatása után a Dunabánság élére, a belügyminisztériumba helyezett Dunjity Radoszláv helyére Matity Svetomir tábornokot nevezte ki.

Noviszádon, ahol az új bánnak igen sok híve és barátja van, kinevezése osztatlanul nagy örömet keltett. Mindenfelé dicsérik nobiles, közvetlen egyéniségét, amely neki

számos jóbarátot és tisztelt szerzett, bárhol fordult is meg eddig. Az egész Dunabánságban nagy előkészületeket tesznek az új bann fogadtatására, amelyet igen ünnepélyessé kívánnak tenni.

A távozó Dunjity Radoszláv bann érdemeit elismerendő, Noviszád város tanácsa elhatározta, hogy az eddigi Sumadijszka ucca a Dunjity Radoszláv bann ucca nevet kapja.

Rupcsity és Pavlovity jugoszláv és Szvovil csehszlovák repülők állnak a kisantant körrepülési versenyének élén.

Beograd, aug. 29.

A kisantant és Lengyelország aviatikusai, akik a kisantant körrepülésén részt vesznek csütörtök reggel 7 óra után megérkeztek a bukaresti repülőterre, amely a repülőverseny második szakasza.

Bukarestbe elsőnek Szvovil csehszlovák repülő érkezett meg 7 óra 23:20 perckor. Ezen a szakaszon ő érte el különben a legjobb eredményt, mert a Beograd—Bukares közötti távot 2 óra 48:20 perc alatt tette meg. Másodiknak érkezett meg Rupcsity jugoszláv százados 7 óra 25:20 perckor, míg a harmadiknak 7 óra 26:54 perckor Pavelity jugoszláv érkezett be.

Este 17 óra után érkezett be az első repülőgép Varsóba, míg 21 óra 40 percig a huszonegy versenyzőből husz érkezett Varsóba.

Elsőnek repült be Szvovil (cseh-

szlovák), aki 17 óra 13 perckor érkezett meg. Érdekes, hogy egyedül a jugoszláv csoport hat gépe érkezett be mint egység, míg a többi versenyző államok csoportja hiányosan érkezett.

A végleges eredményt pénteken fogják kihirdetni, amikor elkészülnek az egyes berepült utszakaszon elért pontszámok összegezésével.

Ljubljánából jelentik, hogy Pavie herceg a ljubljánai Aero Klubnak egy igen nagy művészi értékű serleget küldött azzal, hogy azt Varsóba továbbítsák. A herceg serlegét az a repülő fogja megkapni, aki a legjobb eredményeket éri el a körrepülésben.

Tolmer, a ljubljánai Aero Klub pilótája a serleget már elvitte Zágrebba, ahonnan továbbították Varsóba. (Avala.)

Államcsiny készül Argentinában.

London, aug. 29.

Buenos Ayresből jelentik, hogy Argentinában alighanem államcsiny van készülöben. Az argentinai forradalmárok fellekesedtek a perui forradalmárok sikerén és erőszakkal akarnak uralomra jutni.

Csütörtökön az államtanács ülést

tartott az elnöki palotában, amelyet ez alkalomra gépfegyveres katonaság teljesen elzárt a közönség elől.

A fővárostól negyven kilométerre fekvő La Platában a kormány csapatokat vont össze, amelyeket szükség esetén azonnal a fővárosba tud összehívni.

A miniszterelnök fogadta magánál Raduszkanovot, a bolgár bizottság elnökét.

Beograd, aug. 29.

Zivkovity tábornok miniszterelnök csütörtökön délelőtt fogadta magánál Raduszkanovot, a bolgár belügyminiszter helyettesét, aki a Vrnjaczka-fürdőn ülésezett bolgár bizottság elnöke.

A miniszterelnök a Raduszkanovval való beszélgetés során megállapította, hogy a jugoszláv—bolgár delegáció sok jóakarattal látott neki annak a munkának, hogy a két állam közötti határkérdést rendezze. (Avala.)

Tizenhat halottja van a hőségnek Londonban.

London, aug. 29.

A meteorológiai intézet jelentése szerint a tegnapi napon észlelték az idei legnagyobb meleget, amely árnyékban 98:5 fok Fahrenheit volt. Az óriási hőségnek eddig tizenhat halálos áldozata van. Az angol bírák — amire eddig nem volt példa — a hagyományos paróka nélkül és ingujjban dolgoznak.

A filmek ellenőrzéséről új szabályrendelet készül.

Beograd, aug. 29.

A közoktatásügyi minisztérium művészeti osztályán szeptember elsején egy szakbizottság ül egybe, amely a filmek ellenőrzéséről új szabályrendeletet dolgoz ki.

A film óriási hatása a népnevelésre és általában a serdülő korban lévő ifjúságra, kétségtelenül szükségessé teszi, hogy a filmtermelést erősebb kritika alá vegyék és csupán azon filmek bemutatását engedélyezzék, amelyek általános erkölcsi tekintetben megütik a mértéket.

A filmek ellenőrzéséről szóló szabályrendeletet kidolgozó bizottságban a közoktatásügyi minisztérium, a szociálpolitikai minisztérium és a belügyminisztérium képviselteti magát. A bizottság elnöke Dimovics a közoktatásügyi minisztérium művészeti osztályának a főnöke. (Avala.)

A jugoszláv Karlsbadban.

Ahol mindenki a gyomrának él... — A cári udvari konyhától a rogaskaslatinai szendvicsig. — A legújabb szenzáció: a gombócevesi verseny.

Rogaska Slatina, aug. hó végén.

A gazdasági válság megfizetheetlenségé tette Karlsbadot és Marienbadot és így került Rogaska Slatina a két világhírdő előkelő társaságába, Karlsbad és Marienbad vendégei közül sokan átpártoltak az olcsóbb és hasonló hatású Rogaska Slatinára, ahol a fürdői, ebédet ugyanannyi dinárért kapják mint ott csehszlovák koronáért. Az átpártolás természetesen nem maradhatott el következmények nélkül, az árak kissé felfelé lendültek, és a legigénytelenebb szoba is elkelt. Még a két hefe tartó eső sem változtatott a helyzeten, sőt még használt, akiket a tengerpartról elűztek az esőfeledek, ide jöttek pénzüik romjaival — itt aztán sikeresen tudnak rajtuk.

Az állomáson a vasúti bakter és egy hordár fogadott. A formasapkás portásoknak, a hotelautóknak, autóbuszoknak semmi nyoma. Nincs szükség a kiküldetésükre, mert minden valamire való szoba foglalt.

— Rogaska Slatinának még nem volt olyan sikerült szezonja, mint az idén — magyarázták meg később. Több mint 15.000 vendég látogatta eddig Rohitsot.

Valóban összehasonlíthatatlanul élénkebb és színesebb képet nyújt a hatalmas kurpark, mint évekkel ezelőtt. A pergamentarcu betegek Mekkája lett Rogaska. Törődött, barázdás arcu öregek, néptanítók és papok, a vidék tulságosan jól táplálkozó intellektusai, menzákon tönkretett gyomru egyetemi hallgatók, főpörtüis vacsorán és népkonyhai ebéden taplált kishivatalnokok, megnyúlt alaku, agyonfogyókúrázott cernavékonyágú fiatal lányok és műfogás fiatalasszonyok alkotják a törzsközönséget, azután képzett betegek, akik a kényelmes otthon után egy hónapig pincérral és szobaasszonnyal akarnak veszekedni és négy szobás lakásból egyetlen egy szoba kényelmetlenségeinek változatossága közzé kíváncsognak, végül a slepp — akiknek semmi bajuk nincs, csak a megunt házastársi kötelekekből akarnak egy időre szabadulni, vagy éppen a kötelekek után vágnak és a partifogás reményében hagyják itt a felesleges ezreiket.

A közönség talán soha sem volt olyan nemzetközi mint az idén. Olaszok, amerikaiak, románok, németek, csehek, oroszok napszámmal laknak Rogaskán, de a statisztika első helyen, 70 százalék erejéig a magyarokat tünteti fel. Magyarok özönlötték el a Kurpark sétányait, a környékbeli hegyek árnyék bokrait, magyarok táncolnak a gyógyház termében, ők kiabálnak a gyenge kiszolgálású Schweizeri-ben pincér után, de viszont az is igaz, a kölcsön könyvtár magyar könyveinek soha sem volt annyi olvasója mint az idén. A kereskedői szellem megérezte mivel tartozik a magyarok inváziójának, magyar feliratokat helyeztek el a kirakatokban és a vevőktől „Keszem szepen”-nel bucsuznak el. A katonazenekar is méltányolja a magyar közönséget és estenkint magyar melódiák örökszép muzsikája tölti be a Kurparkot. Az este Liszt Magyar rapszódájának és

Brahms magyar táncainak mulhatatlan értékű szerzeményén kívül egy ropogós csárdasegyveleggel kedveskedtek a magyaroknak.

Még a zenénél is fontosabb Rogaskán a gyomor. Valóságos hasláz szállja itt meg az embert, a beteg fanatizmusa, önimádása és képzelődése könnyen magával ragadja az egészségeseket is. Egész Rogaska Slatina a has-ért van. Ezt dédelgetik, ajnározzák, figyelik, valósággal tanulmányozzák, róla beszélnek reggel, vitatkoznak délelben és veszekednek este. — Jaj csak rizst ne az Istenért Samu! — ordít egy bőszeleves; — Jaj csak huslevest ne hozzon! — Jaj csak könnyű legyen, vagdalt, metélt, porhanyós, omlás — ilyen és ehhez hasonló utasításokkal látják el a szegény pincéret és igazuk van — jó gyomru pincérnek mindent el kell viselni.

Mindenki a nyelvét lesi és issza a Donátot, Stiriát, Tempelt, négy decit, hat decit melegen, hidegen, állhatatos kényszeredettséggel, mint a kisgyerek, akinek ricinust diktálnak be. Pohárral a kezükbe sétálnak, fényképeztetik le magukat, udvarolnak, kötnek ismeretséget, vallanak szerelmet és intézik el házastársi nézeteltéréseiket. Az este akaratlanul egy szerelmes párt zavartam meg a duslombu gesztenyefaerdő jótékony homályában. Zavarukban felkapták a poharukat és ittak. Valamire mégis csak jó ez a rohitsi víz.

A kispolgárságról sem feledkeztek meg Rogaskán, gondoskodtak szórakoztatásáról. Sehoh anyai dominó partiet, mint itt, nem láttam. Még a malmozásra is ráfanyalodnak. A fürdőalapító Attems gróf szobra alatt orosz tekepálya van és a szegény gróf kénytelen napestig elnézni, hogy a gyomorbeteg hölgyek és urak milyen kétségbeesett igyekvéssel ütik le a bábukat. Bizony sokszor elvetik a sulykot.

Tegnap este ritka látványosságra hívtak meg: Gombócevesi versenyre. Nyolc markos, mézáros külsejű egyén ült egy turógombócokkal rogyásig feltasztalhoz és előbb lassan, majd vad dühvel ették a knédli. Mőgöttük a közönség — szegény gyomorbetegesek — foglaltak helyet és mindvégig irigykedve nézték, mint tünnek el sorjában a zsírtól csepegő gombócok a versenyzők feneketlen gyomrában. Amikor a 17-ik gombóc vándorolt be a favorit szájába, egy öreg urnak, aki templomi áhitattal és operai elmélyüléssel nézte a nemes versenyt, kicsordultak a könnyei — kiderült róla, hogy szenvedélyes amateur, de őt éve orvosi rendeletre eltiltották a gombócevestől.

Néhány szemüveges fiatalember fogadást tett az első helyzetre.

— Még egyet! Még egyet! — ordította egy sápadt arcú szeplős fiatalember, aki a pénzét feltette.

A favorit csuklott egyet, nyakán kidagadtak az erek, szemei kidülledtek a jóllakottságtól, de azért fáradhatatlanul evett — és felvitte 26-ig.

Kiderült róla, hogy cseh, valamikor maga is gyomorbeteg volt — lehet hogy reklámból mondják —

itt gyógyult ki és hálából minden évben előjön a gombóc versenyre.

Még egy nevezetessége van Rogaskának: A Villa Ermeloff. Szerény, igénytelen épület a hegyháton és arról nevezetes, hogy tulajdonosa Ermeloff Szergije a szentpétervári cári udvar konyhafőnöke volt és valamikor II. Miklós cárnak készi-

tette a pudingot, most kishivatalnokoknak, letört orosz mágánásoknak süti a rostélyost és vacsora után összeül a vendégeivel és mesél a minden oroszok cájáról, az udvari lakomákról, a régi fényről, a dícsőségről, amelyből csak egy marék emléket tudott átmenteni az egyszerű penzió szerény fazekai közé. Sic transit gloria mundi... k. j.

Marsalek Ivánt újra szabadlábra helyezték.

Becskerek, aug. 29.

Ismeretes hogy a zagrebi Horvát-szlavon parcellázó bank följelentést tett hónapokkal ezelőtt Beodrái megbízottja Marsalek Iván banktisztviselő ellen, Mihajlovics Jován dr. útján.

A bank azzal vádolta meg följelentésében Marsaleket, hogy a Beodrai Karácsonyi birtok parcellázása körül nem járt el szabályszerűen a bankkal szemben, hanem egy millió nyolcszáz ezer dinárt elcsikasztott. Marsalek vezette ugyanis mint a bank bizalmi embere ezeket a parcellázásokat.

A bank ezen följelentésére Marsaleket letartóztatták és beszállították a becskerei törvényszéki fogházba, ahol négy hónapig vizsgálati fogóságban is ült.

Időközben a bank pötfeljelentéseket tett Marsalek ellen úgy, hogy a feljelentések adatai szerint a sikkasztás összege három millió dinárra rug.

A vádtanács foglalkozott akkor dr. Rajity Tósa, Marsalek ügyvédje kérelme alapján Marsalek szabadlábra való helyezésének kérésével és úgy döntött, hogy Marsaleket szabadlábra helyezi pusztán megtiltja, hogy Beodrát a bíróság engedélye nélkül elhagyja.

Nem sok idő múlva a zagrebi bank új feljelentést adott be a bírósághoz, melyben bejelenti, hogy Marsalek engedély nélkül eltávozott Beodráról Kikindára és ott egy tanut, aki őt látta meg is akart vesztegetni hogy elhallgattassa.

Erre Marsaleket újra letartóztatták. Azonban ügyvédje dr. Rajity újból kérte Marsalek szabadlábra helyezését és mellékelte kérvényéhez egy községi bizonyítványt, amely szerint nem igaz, hogy Marsalek eltávozott volna Beodrától Kikindára.

Közben azonban a Horvát-szlavon parcellázó bank más bíróság delegálását kérte a Marsalek ügyben, mert szerintük a becskerei bíróság elfogult.

A bank ezen beadványát felterjesztették a táblához, és azért nem tudott a bíróság eddig döntenie Marsalek szabadlábra helyezéséről.

Tegnap azután a vádtanács foglalkozott a Marsalek ügygel és első sorban azt akarta megállapítani, hogy egyáltalán foglalkozhat-e az ügygel minthogy a bünvádi perrendtartás szerint bíróküldés esetén, míg az ügy el nincsen intézve a bíróságnak abban az ügyben mindent be-

kell szüntetnie kivéve a halasztást nem tűrő rendelkezéseket. Eppen ezért a vádtanács a személyes szabadság ügyét a legfontosabb dolgoknak tartja, amely ha nem döntenek most, úgy ennek az ügynek adminisztratív lehetőségei miatt a vádlott hónapokig maradhat letartóztatásban, tehát

Marsalek Iván banktisztviselőt minden korlátozás nélkül szabadlábra helyezte.

A vádtanács döntése megindokolásánál kiemelte, hogy a bíróságoknak adott szó megszegéséről a be-terjesztett bizonyíték átvizsgálása után nem lehet szó.

Az ünneplő Becskerek.

Becskerek, aug. 29.

Becskerek városa és a belvárosi gör. keleti szerb templom csütörtökön gör. keleti Nagybaldogasszony napján ünnepelte meg védszentjét.

Az idei ünnepség fényét emelte az, hogy a hagyományos szertartásokat maga Letity Georgije kikindai püspök végezte, aki szerdán érkezett Becskerekre, hogy beszentelje a belvárosi és a gradnucikai szerb templomok új harangjait.

Délelőtt 10 órakor püspöki nagymise volt, amely után körmenet indult. Az istentiszteleten a helyi hatóságok fejei, a másvillásuak papjai és a katonaság főtisztjei jelentek meg. A hívők százai szorongtak még úgy a templomban, mint az udvaron, ahová kiszorultak azok, akik a templomban nem tudtak helyhez jutni.

Az istentisztelet után a városházán a hagyományos kalácsszegés volt.

Utána megvendégelték a nagyszámu vendégsereget a helyi hatóságok, testületek és egyesületek kiküldötteit, akik szerencsekívánataikat jöttek tolmácsolni.

Délben a Vojvodina-szállóban a gör. keleti szerb egyházközség Letity püspök tiszteletére diszebedet rendezett, amelyen hatvan meghívott vendég vett részt. A társas ebéd a legjobb hangulatban ért véget három óra körül.

Délután 4 órakor a belvárosi szerb templom ünnepelte a védszentjét. Az egyházi szertartást az egyházközség tanácsstermében végezték.

Letity Georgije püspök még az éjjel 11 órakor visszautazott Kikindára.

HIREK

Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint, az időjárásban egyelőre változás nem várható.

A város megvette Sztratimirovics tábornok arcképét. Az 1848-iki harcokban nagy szerepet játszott Sztratimirovics György tábornok művészi arcképét megvétele ajánlották föl a városnak. A tanács 2.800 dinárért megis vette a képet és azt a tanácsteremben helyezte el.

Tűz a Ruvarcseva uccában. Csütörtök délután 6 órakor tűz támadt Vas Pál Ruvarcseva uccai házában. A tűz okát nem lehetett megállapítani és mire észrevették már lángokban állott a régi nád-fedeles kis ház teteje. A száraz nád úgy égett mint a papír és mentésre gondolni sem lehetett. A nagy tüztől a szomszéd udvarában meggyulladt és leégett mintegy hat öl szalma. A tüzoltóság gyors és erélyes munkájának sikerült a tüzet lokalizálni. Vas Pál kára mintegy 30 ezer dinár, ami annál nagyobb dolog, mert a ház nem volt biztosítva.

A Domovinska Mlina közgyűlése. A becskeréki Domovinszka malom 28-kán délelőtt tartotta rendes közgyűlését, amelyen Deutsch Emil vezérigazgató elnököt. A hatóság részéről biztostként Liler Nikola báni tanácsos jelent meg a közgyűlésen.

A mokrii sportklub védőszenjte. A mokrii footballklub Delija augusztus 28-kán ünepelte meg védőszenjének ünepét. A házigazdai tisztet ez alkalommal Budisin Joca kikindai nagybirtokos töltötte be, míg a nagyszámu vendégek sorában megjelentek Dungerezski Gedeon és Gerber Nándor gyárosok. A Delija ez alkalomra ünnepi versenyre lekötötte a kikindai Szrbija csapatát.

Orvosi hír. Dr. Kristić Dimitrije a banovinai kórház bőrgyógyászati osztály vezető főorvosa átköltözött a saját házába Svetosavska ucca 12. és Vojvode Putnika ucca sarkán a szerbtemplom közelében. Rendel d. e. 8-10-ig és 5-8-ig és megegyezés szerint.

Uj beosztás a kikindai város-házán. Rotáros Zsivojin polgármester a kikindai városi ügyosztályok vezetésében a következő változtatásokat eszközölte: Müller József volt adóügyi tanácsnokot árvaszéki tanácsossá rendelte, míg adóügyi tanácsossá Bunc Mirko végzett joghallgató, városi alszámvevőt helyezte át.

Budapesti terménytőzsde.

Aug. 28-i zárlat.

Buza	októberi	16.20 (16.59)
	márciusi	17.90 (18.29)
Tengeri	augusztusi	(—)
	májusi	15.45 (16.—)
	májusi transit	(—)
	Irányzat lanyha.	

Csikágói terménytőzsde.

Aug. 28-i zárlat.

Buza	szeptemberi	86 $\frac{1}{4}$ (86 $\frac{3}{8}$)
	decemberi	91 $\frac{3}{8}$ (91 $\frac{1}{4}$)
	májusi	95 $\frac{1}{2}$ (95 $\frac{3}{8}$)
Tengeri	szeptemberi	97 $\frac{7}{8}$ (96 $\frac{3}{4}$)
	decemberi	92 $\frac{7}{8}$ (90 $\frac{5}{8}$)
	márciusi	95 (94 $\frac{3}{4}$)
	Irányzat buzában lanyha.	
	Irányzat tengeriben szilárd.	

Vakmerő betöréses lopás a Gundulityeva uccában.

A vakmerő betörők éjjel végigjárták az egész lakást és a hálószobában alvók éjjeli szekrényéről vitték el az ékszereket.

Becskerék, aug. 29.

Vakmerő betöréses lopást követtek el csütörtök hajnalban Ozren Eremin nyug. pénzügyi inspektor Gundulityeva ucca 12. szám alatti lakásán.

A ház, amely Weiterschan János festékkereskedő tulajdona a kerítéssel határos a Szokolszki kejjel, ahol csupa villaszerű ház van, amelyek kerítései kínálózó átjáróul szolgálnak a kétségbeesett egzisztenciák számára. A betörők is valamelyik villa kerítésén másztak át és így kerültek be a kertek közé. Itt először Teodorovity Gavra földbirtokos lakásán próbáltak betörni, de a tulajdonos felébredt, lármát csapott, amire azután a vakmerő banda egy házzal odébb állt és ott tört be, ami sikerült is nekik.

A betörők kifeszítették az inspektor fürdőszobájának kertbe nyíló ablakát és onnan keresztül bejutottak a nappali szobába, ahol alaposan körülnéztek. Majd tovább mentek az ebédlőbe, ahonnan bejárás a hálószobába. Az inspektor feleségével együtt otthon volt és a kéréstlen látogatás alva találta őket.

A vakmerő betörők odalopóztak az ágyakhoz és a két éjjeli szekrény fiókját kihúzták és magukkal vitték a hálóval szomszédos uriszobába.

Ebben a szobában a dohányzóasztalon több ezüst dohányszelence feküdt, amiket lelkiismeretesen szintén magukkal vitték és az előszobán keresztül kimentek az udvarba, majd belátogattak a háztulajdonos Weiterschan János lakásába is.

Ez a lakás nem volt nyitva, pusztán a folyosó és az egyik szoba, mert szobafestők dolgoznak itt.

A szoba sarkában aztán alaposan

küszitötték a két éjjeli szekrény tartalmát és az üres fiókokat ott-hagyva eltűntek valamire a kertek között.

Reggel, amikor a szobafestők megérkeztek, látták a két fiókot a holmijuk között. Azt mondták a házigazda cselédjének, hogy vigye el ezeket a butordarabokat a helyükre. A cseléd persze nem ismerte rá a holmikra és azt mondta, hogy nem az övék. Erre aztán kutálni kezdtek és így jöttek rá a betörésre.

Az ellopott tárgyak jegyzéke eddig még nem teljes, mert végig nézik az egész lakást, annak a megállapítására hogy mit vittek el a vakmerő betörők. Az éjjeli szekrény fiókjából elvitt tárgyak jegyzéke azonban megvan. Elloptak egy pénztárcát, amelyben 300 dinár volt, két aranyórát, karcsattot, több cigarettatárcát és egy revolvert.

Érdekes, hogy Weiterschan János a ház gazdája ahol a betörés történt, alighanem látta a vakmerő tolvajokat. Weiterschannak vendégei voltak, akikkel együtt volt a városban. Amikor éjjel felé hazajött látta, hogy a házuk közelében van a városi szemétfuvarozó kocsi mint-hogy az uccákat éjjel seprik és a kocsiól néhány lépésnyi távolban seittenkedett három iparos külsejű fiatalember, akiknek egyike tántorgott, mintha részeg lett volna, holott észrevehető volt rajta, hogy imitálja a nagyon berugott embert. Persze Weiterschannak semmi oka sem volt különösebben megfigyelni ezeket az embereket és így nem sokat törődött velük.

Ezek hárman azután mikor az ucca hajnal felé teljesen néptelen lett valószínűleg visszatértek a Szokolszki kejre, ahonnan valamelyik kerítésen átmászva juthattak aztán a ház mögé ahol betörték.

A lepra-lázadás Aguzan-Gajulosban.

Dr. Szent-Iványi Béla hajó-orvostól, Nyugat-India.

Holland Kelet-Indiában jelenleg 50.000, Kinában több mint 100.000 leprabeteg várja a lassu, de biztos halált. Ezek a szerencsétlen emberek betegségük által halálra vannak ítélve.

A hollandok Aguzan-Gajulosban egy lepratelepet tartanak fenn, ahol az utóbbi időben a betegek közt formális lázadás tört ki, amit azonban a kirendelt gyarmati katonák hamarosan vérbefojtottak. Bár a kolónia betegeit a holland kormány minden jóval ellátja, ezek mégis az öngyilkosság gondolatával foglalkoztak, mert szemük előtt állandóan ott settenkedett a halál képe. Kérelmüket, hogy az őrzésükre kirendelt katonaság löjje halomra őket, a kormányzó kereken visszautasította.

Egy szép napon a telep újabb négy lepra által fertőzött családdal gyarapodott. A jövevények sehogy sem tudtak beletörődni abba

a gondolatba, hogy életük hátralevő része csak szenvedés és hogy retentő betegségükből ugysem gyógyulnak ki. Megérkezésük utáni napon a sziget egyik részén rőzsét gyűjtöttek, azt felgyújtották és mind a négy család a lángtengerbe vetette magát, ahol csakhamar el is pusztultak. Bár a hatóságok a dolgot a legnagyobb titokban tartották, a telep lakói hamarosan tudomást szereztek a négy család öngyilkosságáról és most már az egész telep az öngyilkosság ezen nemével akart véget vetni életének.

Az éj leple alatt a betegek hatalmas máglyákat raktak és csak a jelle vártak, hogy azt felgyujtsák. Az éber örök azonban a betegek szándékát idejekorán megakadályozták. Midőn a betegek látták, hogy szándékuk kudarcot vallott, a kirendelt őrséget támadták meg, akik kénytelenek voltak fegyverüket használni. Sok vér folyt ezen éjjel Aguzan-Gajulosban!

AEROXON

légyfogyó

elfog minden legyet!

Sokfélelép utánózzák! Kérjen tehát kifejezetten „AEROXON” légyfogyót!

A mai orvostudományak még nem áll módjában, hogy a leprásokat (bélpoklos) az életnek megmentsék, bár a tudósok állandóan kísérleteznek egy oly gyógyszer előállításán, mely hivatalva volna a leprabacillust megölni. Legutóbb több angol és holland tudós érkezett Sumatrába és azon dolgoznak, hogy a dzsungelben tenyésző egyik növényből a lepra elleni gyógyszert előállíthassák.

A lepra bizonyára Indiából származik. Innen került Perzsián, Arabián, Syrián át Egyiptomig és végül Görögorszáig. A kereszties hadak vitézei két emléket hoztak magukkal a keletről Európába. A leprát és syphilit. Az akkori kormányok és az egyház vezetői az ily betegeket úgy a társadalomból, mint az egyházból kiközösítették. A szerencsétlenek csakis piros ruhában és kalapban hagyhatták el házaikat, egyik kezükben állandóan csengőt rázva, hogy az emberek őket kikerülhessék. Sok esetben megtörtént, hogy az undort keltő betegségben szenvedőket az emberek halálra követték és holttestüket elégették.

Ez a gyűlölet Kinában még ma is fennáll. Pár évvel ezelőtt egy angol misszionárius felkeresett egy a Csendes-Océánban levő szigetet, amelyen csakis leprás betegek laktak. A betegek első pillanatban elenséges indulattal fogadták a misszionáriust, aki azonban hamarosan meggyőzte őket arról, hogy segíteni akar sorsukon. A misszionárius azonban hamarosan észrevette, hogy arcán a jellegzetes piros csik lesz láthatóvá, ami a lepra első symptomája. A misszionárius rövid idő alatt ott meg is halt.

Időközben a sziget lakossága is teljesen kihalt és az elhagyott szigetet egyik hajó sem meri megközelíteni. A hajósok el is nevezték ezt a Csendes-Océánban fekvő kis földterületet a „holtak szigetének”.

Páciens: Hová menjek doktor ur, hogy gyomromat kigyógyítsam és rendbehozzam emésztésemet?

Orvos: Rogácska Szlatinába! Kérjen prospektust!

Rádiókkal sem szabad hazalni. A Stara Kanjizsai csendőrség szerdán előállította Gunes Árpád és Weisz Samu ügynököket, akik a városban rádiókkal hazáltak. A rendőrség a hálalás megtiltásáról szóló miniszteri rendelet alapján eljárást indít a két ügynök ellen.

ORIENT BIOSKOP

Csak egy nap!
Szombaton, 30-án 5, 7 és 9-kor
Megrendítő drama, a világháború forgatagából, 7 fekv.

A szív visszatérése.
A főszerepekben: Hans Stüwe és Agnes Esterhazy.

Csak egy nap!
Péntek 30. 5, 7 és 9 órákor

Az igazság szolgálatában.
Kalanddrama 7 felvonásban.
A főszerepekben: TIM KAPITÁNY, a hős — a bosszúálló — az elnyomottak védelmezője.

BALKAN BIOSKOP

Péntek 5, 7 és 9 órákor
ALIBI
Helyárak: 2, 4, 6 és 8 Dinár.
Tisztelettel értesítjük a n. e. közönséget, hogy szép idő esetén ezennél már a 7 óras előadások is az udvarban lesznek megtartva

Szombat 30. 5, 7 és 9. Vasárnap 31 3, 5, 7 és 9-kor
100%-os németül beszélő és éneklő filmstájer
Heute Nacht eventuel
Főszereplők: JENNY JUGO, SIEGFRIED ARNO a nagyorrú és FRITZ SCHULZ.
Helyárak: 7, 10, 12 és 15 dinár.

Az SK Schwäbische f. hó 30-án este fél 9 órai kezdettel szüreti mulatságot rendez a Dom Narodne Odrbane (Kaszinó) összes termeiben. Kétféle zene. Belépődíj 15 dinár. Külön meghívók nem lesznek kibocsátva. (1134)

A tisztviselőszövetkezet parthasználatának az ügye. A városi közgyűlés a tisztviselők fogyasztási szövetkezetének elengedte a parthasználat díját és a helypénzt, amelyet fizetni kellene a szövetkezet háza előtt eszközölt fa és szén rakodásért. A közgyűlésnek ezt a határozatát a báni vezetőség jóváhagyta.

Atletika és tréningje. Ezzel a címmel most jelent meg Somfay Elemérnek, az európai hírű bajnok atlétának és sokszoros rekordernek 400 oldalas, 260 illusztrációval díszített könyve. Somfay Elemér vajdasági származású és középiszkolai tanulmányait a becskerek-i főgimnáziumban végezte. A könyv az egyes atletikai ágak stílusának leírása, lassított filmfelvételekkel, azonkívül a szakszerű tréningvezetés leírásával. Somfay Elemér aki, Somfay János vajdasági író fia, könyvét szeretettel ajánlja a vajdasági sportkörök és sportférfiak figyelmébe. A könyv ára Magyarországon 12 pengő (120 dinár) ö

azonban a vajdaságiaknak 80 dinárért adja. A könyv megrendelhető az atléta édesatyjánál Somfay Jánosnál (Vel. Bečskerek, Szokolszki kegy 5.) és az Almássy könyvkereskedésben (Vel. Bečskerek Alekszandrova ul.) A pénz előzetes beküldése ellenében portómentesen küldik a könyvet.

SPORT

A Koszovo—Borac, mérkőzés amelyet 28-án hirdettek nem lehetett megtartani, mert a főszövetség augusztus 25 iktől szeptember 6-ig nyári pihenőt rendelt. Ezen idő alatt csak serlegmérkőzéseket szabad lejátszani.

TENNISZ. Bečskerek—Ittebej 6:5. A mérkőzések mindvégig szép játékot mutattak. Formailag Demko Eszter és Demko Vidor játéka stílusosan szép volt.

Kiadó 1159—2.1
2 szoba, konyha
egyéb mellékhelyiségekkel
— azonnalra —

Kraljica Marija ucca 19. sz. alatt.
Bővebbet Nikolskinál a házban.

Br. 61/9425—1930. god.

Ogлас лицитације.

Srpska Pravoslavna crkvena opština u Srpskom Araču održaće u svojoj kancelariji na dan 11. sept. 1930. g. u 11 sati pre podne prvu ofertalnu licitaciju za opravku crkv. opštinskog birta u Srpskom Araču. Predračunska suma je 122.263.80 dinara.

Plánovi i predračuni mogu se videti u kancelariji crkv. opštine u Srpskom Araču.

Kaucija 10% od predračunske sume, odnosno 12.000 dinara za domaće, a 20% odnosno 24.000 dinara za strane podaničke polaje se na blagajni crkvene opštine istoga dana do 10 časova pre podne u novcu, hartijama od vrednosti, ili garantnom писмом. Oferti taksirani sa 100 dinara moraju se podneti u zapečaćenom kovertu toga dana do 11 časova pre podne licitacionoj komisiji.

Naknadne ponude, kao i oni koji odstupaju od uslova neће se primati.

Takmicari su dужni pokazati ispravu o svojoj sposobnosti o nadmetanju, Uверење Министарства Грађевина, да могу учество-

вати на јавним лицитацијама, као и Уверење о исплати пореза

Из канцеларије Српске Православне црквене општине у Српском Арачу. 27. августа 1930. г. 1217—3.2

Kevesli üzleti forgalmát

- 1szerű a segítség:
- 2sértelenül nyer,
- 3szorosra emeli a forgalmat,
- 4szeres vevőköre lesz, ha
- 5letes hirdetésekkel
- 6hatós reklámot csinál
- 7ről-hétre a „Hiradó“-ban.

PLEITZ FER. PÁL

könyvnyomdája

Veliki Bečskerek,
Obilićeva 4.

Telefon 21.

**Mindenféle
nyomtatványok a
legmodernebb kivitelben**
Lapkiadás - Nyomtatványraktár
Könyvkötészet - Ruggyantabélyegzőgyártás